

aut excommunicatos non toleratos, vel manifestos usurarios, Clem. l. 3, tit. 7, cap. 1; 7º in impedientes visitatores monialium, Clem. l. 3, tit. 10, cap. 2; 8º in contrahentes matrimonium in gradibus prohibitis vel cum monialibus, Clem. l. 4, tit. unico, cap. unico; 9º in eos qui concilium Tridentinum per glossam interpretantur, ex bulla 73 Pii IV *Benedictus Deus*, de qua diximus in Tractatu de Legibus, part. 2, c. 6, art. 1; 10º in imprimentes libros sine superiorum licentia, ex bulla 12 Leonis X, quæ apud nos non fuit recepta, et in eos qui libros hæreticos vel cuiusvis auctoris scripta, ob hæresim vel ob falsi dogmatis suspicionem damnata atque prohibita, legerint vel habuerint, ut fert Regula Indicis X, quæ etiam in Galliis vim non obtinet; 11º in cogentes injuste ad matrimonium, conc. Trid., sess. 24, cap. 9 de Reform. matrim.; 12º in falso affirmantes matrimonia filiorum-familias, sine consensu parentum contracta, esse irrita, ac parentes ea rata vel irrita habere posse, ibid. cap. 1; 13º in abortum fetus animati attentantes, ex const. Greg. XV, incipiente *Sedes Apostolica*; 14º in docentes necessariam non esse confessionem sacramentalem ante sumptionem Eucharistiae, concil. Trid. sess. 13, can. 11; 15º in raptore mulierum et in omnes consilium et favorem eis præbentes, ibid. sess. 24, cap. 6 de Reform. matr.; 16º in ingredientes septa monialium, cujuscumque generis, conditionis, sexus vel ætatis fuerint, sine licentia episcopi vel superioris scriptis data, ibid. sess. 25, cap. 5 de Regul. et Monial.; 17º in cogentes mulieres ingredi monasterium et profiteri, et in impedientes, sine justa causa, sanctam voluntatem mulierum emitendi votum, vel accipiendi velum, ut fusius explicatur ibid. c. 18; 18º in dominos temporales concedentes in terris suis locum pro duello, ibid. cap. 19 de Reform., quæ apud nos non recipitur.

Contra clericos: 1º in clericos in dignitate constitutos et sacerdotes audientes publice jus aut medicinam, Decretal. l. 3, tit. 50, cap. 10; 2º in clericos præfecturas sæculares recipientes, ibid. cap. 4; 3º in alienantes bona Ecclesiæ vel ultra triennium locantes, Extrav. comm. l. 3, t. 4,

cap. unico; 4º in impugnantes in concionibus montes pietatis, ex bulla 11 Leonis X; 5º in eos qui sacris Ordinibus initiati, matrimonium contrahere volunt, Clem. l. 4, tit. 1, cap. unico; 6º in flete resignantes vel permutantes beneficia, bulla 58 S. Pii V; 7º in procurantes ut alii occupent jura et bona ecclesiarum vacantium, Sexti, l. 1, tit. 6, cap. 13.

Contra regulares: 1º in eos qui extra claustra jus vel medicinam audiunt, ex capite supra citato pro clericis et sacerdotibus idem facientibus; 2º in habitum dimittentes vel matrimonium contrahere attentantes, Clem. l. 4, tit. 1, cap. unico; 3º in instituentes novum ordinem sine licentia papæ, Sexti, l. 3, tit. 17, cap. unico; 4º in adeuntes curias principum ut monasteriis suis vel prælatis noceant. Clem. l. 3, tit. 10, cap. 1, § *Quia vero*; 5º in tenentes arma intra claustra sine licentia, ibid.; 6º in moniales professas quæ absque legitima licentia limites clausuræ violant, concil. Trid., sess. 25, cap. 5 de Regular. et Monial., et variis summorum Pontificum const.

Aliæ sunt excommunications latae sententiæ, in variis juris canonici partibus expressæ ac non reservatæ, sed vel fuerunt abrogatæ, vel apud nos non receptæ.

Excommunicationes episcopis reservatæ.

Sunt: 1º ea que contrahitur ex levi, sed tamen mortaliter culpabili percussione clerici aut monachi, vel ex gravi percussione, si sit mulier, ut ex infra dicendis patet; 2º ea quam incurrint qui, absoluti a censura reservata in articulo mortis a potestate non habente, superiori se non sistunt postquam convaluerunt; 3º ea quam contrahunt procurantes abortum fetus animati, effectu secuto; 4º ea quam incurrint qui communicant cum excommunicatis ab episcopo in actu propter quem excommunicati sunt; 5º illæ quas episcopi propriis statutis tulerunt et sibi reservarunt. Hæc omnia per se patent, vel ex dicendis intelligentur, sed non ubique eodem modo recepta sunt.

Excommunicationes Papæ reservatæ et in Gallia receptæ.

1^a in percussores clericorum ab Innocentio II in concilio generali Lateran. II, anno 1139 celebrato, lata, in sequenti canone expressa, Decreti parte 2, causa 17, q. 4, can. 29 : « Si quis, suadente diabolo, iujus sacrilegii reatum incurrit, quod in clericum vel in monachum violentas manus injecerit, anathematis vinculo subjaceat, » et nullus episcoporum illum præsumnat absolvere nisi » mortis urgente periculo, donec apostolico conspectui » præsentetur, et ejus mandatum suscipiat. »

Diximus 1° *Si quis*; quo nomine intelliguntur personæ cuiuscumque sexus, status et ætatis, modo sint rationis compotes et doli capaces. Hoc extenditur ad efficaciter mandantes, consulentes et consentientes, non vero ad inefficaciter mandantes aut consulentes. *Ita communiter theologi.* Item ad non impedientes, si ex officio vel justitia impediare teneantur, ut reges, judices, cæteri superiores, patres, tutores, etc. Sic *S. Ligorius*, l. 7, n. 268, et multi cum illo.

Diximus 2° *clericum*, id est, omnis qui prima tonsura est initiatus, dummodo in statu ecclesiastico perseveret, et habitum clericalem ex consuetudine deferat.

Diximus 3° *vel in monachum*; qua voce intelligendus est quilibet religiosus, professus, novitus, conversus, laicus utriusque sexus; item Tertiarii S. Dominic, S. Francisci, si gestent habitum, et vivant in communitate: similiter cremitæ subjecti alicui regulæ et superiori. Ita *Busenbaum* et post eum *S. Ligorius*, n. 272. Unde apud nos Fratres Doctrinæ Christianæ et Sorores Charitatis hoc privilegio muniuntur, saltem ii qui sequuntur regulam a summo Pontifice approbatam, et probabiliter etiam qui subjiciuntur regulæ sola episcopi approbatione munitæ. *Reifseinst.*, l. 3, tit. 39, n. 107; *S. Lig.*, l. 7, n. 271.

Diximus 4° *manus violentas injecerit*; per quod intelligitur quevis contumeliosa actio exterior mortalis circa personam clerici, vel res ei adhærentes, sive fiat manu, sive

baculo, sive gladio, catapulta, lapide, luto, aqua, pulvere, sputo, etc. Cum ille canon in favorem clericorum conditus fuerit, non stricte, sed latissime illum interpretandum esse censem theologi, ac proinde quamlibet actionem externam graviter peccaminosam, habita ratione honoris personæ ecclesiasticæ debiti, ad hanc excommunicacionem incurrendam sufficere. Hinc infertur ut excommunicatos habendos esse eos qui clericum conspuunt, aqua conspergunt, crines ejus evellunt, vestes dilacerant, pileum vel pallium per vim eripiunt; eum in carcere injuriose retinent; equum cui insidet occidunt vel graviter vulnerant, aut persecuntur et in causa sunt quod cadat, etc. Consensus clerici a censura non excusaret, quia in honorem status clericalis haec fuit decreta. Contra vero ad excommunicationem non sufficeret percussio jocosa, ex casu contingens, ex ignorantia clericum esse proveniens, ad justam sui vel alterius injuste laccissiti defensionem facta; neque si sit sub omni respectu levis, si a patre, praeciptore aliove superiore correctionis causa fiat.

Diximus 5° *subjaceat*; hoc verbum excommunicationem ferendæ censuræ denotare videtur: sed generaliter doctores eam esse late sententiae judicant.

Notiorius percussor cuius factum nulla tergiversatione celari potest, a Martino V, in constitutione *Ad vitanda scandala*, fuit exceptus a necessitate denuntiationis publicæ: statim ergo jure communi est vitandus; sed in Gallia notorietas facti communiter non agnoscitur, nisi aliqua intervenierit sententia judicis; secus enim factum fere semper aliqua tergiversatione celari vel saltem immutui potest, ita ut de existentia censuræ absolute non constet. Unusquisque stet statutis propriæ diœcesis

Diximus 6° *et nullus episcoporum*, etc.; haec quippe censura jure communi reservatur summo Pontifici, juxta verba canonis: attamen ex usu receptum est, saltem in Gallia, episcopos ab illa absolvere, 1° quando percussio non fuit enormis seu atrox; percussio autem clerici reputatur enormis seu atrox, si mors inferatur, membrum abscidatur aut frangatur, si magna fiat sanguinis effusio

aliter quam per nasum ; aut si actio injuriosa , ex se levis, erga personam in dignitate constitutam, ut Papam, cardinalem, episcopum exercetur ; vel ex illa magnum oriatur scandalum, ut si quis alapam superiori in loco publico impingat, episcopum in carcere detineat, etc. Episcopi est judicare an percussio reputanda sit enormis et pontifici maximo reservata, vel non; 2º quando percussio, etsi enormis, est occulta, seu aliqua tergiversatione celari potest; 3º si facta sit ab impubere, muliere, sene, paupere vel aliis qui propter legitimum impedimentum ad summum Pontificem recurrere non possunt. Sic pro his praecedentibus generaliter theologi nostri capitibus 26 et 58, tit. 39, lib. 5 Decretal., innxi. 4º In multis dioecesibus, puta Parisiensi, Andegavensi, Cenomanensi, sola percussio clerici in sacris Ordinibus constituti ponitur in statutis dioecesanis tanquam summo Pontifici reservata.

In his capitibus apponitur conditio, ut, sic ob quamdam necessitatem absoluti, *impedimento cessante, ad sedem Apostolicam accedant, illius mandatum suscepturi*, pueris exceptis. Verum illa conditio usu contrario abrogata est.

2º excommunicatio sanctae Sedi reservata est in incendiarios, quando per Ecclesiæ sententiam, id est, ab episcopo fuerint publicati, Decretal. l. 5, tit. 39, c. 19;

3º in habentes litteras Apostolicas falsas et eas destruere nolentes, ibid. tit. 20, cap. 4;

4º in falsificantes litteras Apostolicas : datur etiam in complices et fautores et in falsificatis utentes, sed non videtur reservata, ibid. c. 7;

5º in ecclesiarum effractores et simul spoliatores, si fuerint ab episcopo denuntiati, ibid. tit. 39, cap. 22;

6º in recipientes aliquid ex pacto ob admissionem ad religionem; in simoniaeos reales circa ordinem vel beneficium, et in mediatores ac cooperatores, Extray. comm. l. 5, t. I, cap. 1 et 2;

7º in committentes confidentiam, secundum dicta in Tractatu de *Decalogo*, ubi de poenis contra simoniaeos.

8º in communicantes eodem crimine cum excommunicatis a Papa, Decretal. l. 5, tit. 39, cap. 29;

9º in duellantes et ad duellum cooperantes, in dominos temporales qui locum in terris suis ad duellum inter Christianos concesserint, ex concil. Trid., sess. 25, cap. 19 de Reform.; sed hæc reservatio in Gallia non admittitur. Coll. Andeg.

10º in hæreticos, schismaticos eorumque fautores; sed nec ista reservatio apud nos recepta videtur;

11º in violantes clausuram monialium ad malum finem, ex decreto S. Cong. concilii, edito jussu Clementis VIII, anno 1602, et in quaecumque personas utriusque sexus ingredientes monasteria monialium, vel feminas ingredientes claustra religiosorum, prætextu facultatum revocatarum, ex bulla Greg. XIII. *Ubi gratia*, diei 13 juli 1575, ut fusius explicatur agendo de clausura religiosa. Sed hæc reservatio est intra Italiam et extra Urbem. Ferraris, vº Moniales, art. 35, n. 47;

12º in religiosos qui sine licentia episcopi vel parochii, S. Viaticum aut Extremam-Untionem administrant clericis aut laicis, vel matrimonium celebrant, Clement., l. 5, tit. 7, cap. 1.

Notandum episcopos a praecedentibus excommunicatis absolvere quoties non sunt publice vel ad forum externum delatae, ut ex concil. Trid., sess. 24, cap. 6 de Reform., eruitur et in praxi observatur. Item quando excommunicati sunt moniales, feminæ, valetudinarii, senes, pauperes, et denique, quacunque ex causa, summum Pontificem aut ejus legatum adire moraliter non possunt, ut constat ex Decretal., l. 5, tit. 39, cap. 6, 13 et 33, et ex praxi.

Plures aliae excommunicationes summo Pontifici reservatae inveniuntur in corpore juris, in decretis conciliariorum et in constitutionibus pontificum Romanorum, sed quæ desuetudine fuerunt abrogatae vel apud nos nunquam fuerunt admissæ, ut :

1º In vexantes eos qui censuram in aliquos tulerunt ;
2º in dantes vel recipientes aliquid pro gratia vel justitia apud sedem Apostolicam ; 3º in exenterantes corpora defunctorum ; 4º in falsificantes monetam regis Franciæ ;

5º in imponentes tributa ecclesiasticis; 6º in trahentes personas ecclesiasticas ad forum laicale; 7º in violantes immunitatem ecclesiasticam; 8º in taxantes de hæresi opinionem pro Immaculata vel contra Immaculatam Conceptionem B. Mariæ Virginis; 9º in eos qui sacras Scripturas in sensu contrario sensui ab Ecclesia approbato interpretantur; 10º in eos qui societatibus secretis participant, juxta dicta ad secundum Decalogi præceptum; 11º in sacerdotes qui confessionem sacramentalem personæ complices in peccato turpi exceperint, etc.

Excommunicationes bullæ quæ inscribitur In cœna Domini.

Hæc bulla, incipiens *Consueverunt*, invenitur in Bullario Mainardi, t. 6, p. 140, et sic vocata est quia diu feria V Majoris hebdomadæ Romæ publicari solebat; est opus plurium pontificum Romanorum. Quidam dicunt eam primum habuisse initium sub Martino V, anno 1420; alii contendunt originem ejus tribuendam esse Clementi V, vel etiam probabiliter Bonifacio VIII, qui anno 1294 fuit electus. Julius II jussit, anno 1511, ut hæc bulla ubique vigeret; Paulus III absolutionem censurarum in ea expressarum sibi reservavit, anno 1536; Pius V præcepit, anno 1568, ut per universalem Ecclesiam publicaretur.

In ea anathemate percutiuntur 1º hæretici, eorum fautores et qui libros eorum legunt vel retinent, ut explicavimus in *Tract. de Decalogo*, agentes de prohibitione librorum; 2º piratæ et eorum fautores; 3º paedagia nova imponentes vel prohibita exigentes; 4º falsificantes litteras Apostolicas; 5º arma et alia inimicis nominis Christiani deferentes; 6º impedientes eos qui victualia seu alia necessaria Romam deferunt, vel eis faventes; 7º vexantes sine jurisdictione eos qui in curia Romana commorantur; 8º vexantes quoquo modo patriarchas, archiepiscopos, episcopos eorumque mandatores, 9º lædentes eos qui ad Romanam curiam recurrunt, vel negotia in ea prosequuntur; 10º impedientes executionem litterarum Apostoli-

carum; 11º laici judices qui ecclesiasticas personas, capitula, conventus, collegia, etc., ad se trahunt vel trahi faciunt; 12º statuentes aliquid contra libertatem ecclesiasticam; 13º usurpantes bona et jurisdictionem ecclesiastrum; 14º omnes, etiamsi imperiali, regali, ducali, vel alia quacumque præfulgentes dignitate, qui, per se vel per alios, causas spirituales aut spiritualibus annexas a judicibus ecclesiasticis terminari impediunt, vel in eas se immittunt; 15º offendentes peregrinos Romanam adeuntes, ibi commorantes, vel inde revertentes; 16º bona sedis Apostolicæ occupantes.

Greg. XIII addidit, anno 1583, ut videre est in Bullario, t. 9, p. 27: 1º appellantes a Papa ad futurum concilium; 2º naufragorum bona rapientes aut ab aliis rapta accipientes; 3º imponentes decimas et alia onera personis ecclesiasticis vel ecclesiis absque Romani pontificis licentia; 4º judices sæculares se interponentes in causis criminalibus contra personas ecclesiasticas, et omnes eorum cooperatores.

Hæc famosissima bulla nunquam fuit recepta in Hispania, neque in Germania, neque Venetiis, neque in Gallia, et ideo in his regionibus non obligat. Clemens XIV, anno 1769 electus, annuam ejus publicationem neglexit, et ipsius successores exemplum ejus hoc in puncto imitati sunt; nullus tamen eam positive revocavit. Unde sequitur censuras per eam lataς adhuc vigere in locis ubi fuerat recepta.

ARTICULUS TERTIUS.

DE MONITORIIS.

Monitorium est simul monitum et mandatum judicis ecclesiastici quo jubetur auctores aliquius criminis vel iniustitiae erga proximum commissæ intra tempus determinatum sub pena excommunicationis revelari.

Nomine judicis ecclesiastici intelliguntur episcopi, vicarii generales et officiales: concil. Trid., sess. 25, cap. 3 de Reform., dicit quidem monitoria a nemine præterquam

ab episcopis decerni posse, sed eorum vicarios generales et officiales eamdem cum illis jurisdictionem exercentes, ex Sexto, l. 1, tit. 4, cap. 2, excludere noluit.

Cum excommunicatio sit pena gravissima, infligi non potest ob levem causam, neque ob finem qui aliter obtineri potest. Hinc monitorium decernere non licet, 1º si injustitia erga proximum commissa non sit gravis; 2º si crimen, cuius auctores sunt ignoti et revelandi sunt, bono societatis graviter non noceat; 3º si rei alia via detegi possint.

In causis pure spiritualibus monitoria publicari possent absque licentia magistratus civilis, ut patet ex ipsius rei natura; non autem in causis ad tribunalia sacerdotalia spectantibus, juxta antiquas hujus regni consuetudines.

Olim ipsi judices sacerdotalis quandoque a judicibus ecclesiasticis petebant monitoria, ut, ope revelationum, ad accuratam auctorum criminis vel injustitiae notitiam pervenirent: nunc hujusmodi praxis a moribus nostris est prorsus aliena, et ideo episcopi ab illa etiam in causis pure spiritualibus abstinent.

Non est dubium quin, publicatis monitorialibus litteris, stricta existat obligatio pro cunctis episcopi subditis statim deveniendi ad revelationem postulatam vel ad satisfactiōnem præscriptam; episcopi enim habent jus imperandi sub gravi, in materia gravi: porro supponitur materiam esse gravem, et excommunicationis denuntiatio est signum gravissimi mandati: ergo.

A revelatione tamen excusantur in jure 1º qui revelationem facere non possent sine periculo vitae, infamiae, alteriusve gravis damni sibi aut suis propinquis imminentis; 2º consanguinei et affines usque ad quartum gradum, nisi de haeresi, proditione regni, ac de aliis ad bonum commune patriæ aut religionis spectantibus ageretur; quo in casu nemo eximitur, præter sceleris auctores et complices; 3º famuli respectu dominorum suorum, nisi ageretur de criminibus intra familiam patratis que a solis domesticis probari possent; 4º qui rem sub secreto naturali sciunt, ut advocati, notarii, medici, obstetrices; 5º ecclesiastici viri, si de causis capitalibus agatur, nisi bonum generale id pos-

tulet, quia Ecclesia horret a sanguine; 6º qui rem imperfecte norunt, vel eam didicerunt ab alio qui eam revelavit, quia eorum testimonium nihil adderet.

Qui vero nulla causa exempti, intra tempus determinatum revelationem non facerent, mortaliter peccarent, et excommunicatione majori ligarentur in ipso termini elapsu.

Quando intra tempus assignatum nulla fit revelatio, nova obtineri potest sententia quæ dicitur aggravatio, et deinde tertia quæ appellatur reaggravatio. Tres illæ sententiæ una et eadem sunt censura, cum diversis circumstantiis terrorem excitantibus iterata, juxta quosdam; secundum alios, tres exprimunt gradus excommunicationis; prima honorum spiritualium communium interiorem privationem significat; secunda, privationem communio-nis in civilibus cum ceteris Christianis, et tertia prohibet fideles cum excommunicato in rebus etiam profanis communicent.

Prima sententia simpliciter legitur intra missarum solemnia; quando aggravatio pronuntiatur, interea campanæ pulsantur, cerei accensi extinguntur, et in terram projecti conculcari solent, feretri passim in ecclesia expositi, alisque terribilibus cæremoniis simul adhibitis, ut videre est in Decreto, part. 2, causa 11, q. 3, cap. 106. Deinde per reaggravationem judex ecclesiasticus sub pena ejusdem anathematis prohibet fidelibus ne quamcumque habeant societatem cum homine tali anathemate percuesso. Hinc vulgaris opinio homines, ab humana societate sic repulsi et Satanæ traditos, in horrendas bestias verti, vocari populariter *loups-garous*, per noctem circumvagari, cum occurrentibus pugnare, etc.

Opinio tamen monstrorum dictorum *loups-garous* antiquior est excommunicationibus per monitoria latis, ut videre est in Actibus Sanct. Boll. t. 2, p. 503, nota A. Apud Græcos et Latinos jampridem invaluerat tempore Plinii majoris qui eos hac de re suggillat, l. 8, cap. 22.

Notandum triplicem olim fuisse excommunicationis speciem, scilicet simplicem quæ solis verbis proferebatur; *anathema*, quod cum solemnitate et pluribus adhibitis cæ-

remoniis, ad ostendendam sceleris admissi enormitatem, pronuntiabantur, et *maranatha*, quo excommunicatus ab Ecclesia derelictus, ad solius Dei judicium remittebatur. *Bene l. XIV*, de Synodo dioces., l. 10, cap. 1, n. 7.

CAPUT SEXTUM.

DE SUSPENSIONE.

Suspensio est censura privans clericum, ex parte vel ex toto, usu potestatis quam habet ratione ordinis, officii vel beneficii. Igitur alia est totalis, quae suspendit ab ordine simul et ab officio, ac beneficiio, et alia partialis, quae ab ordine tantum, vel ab officio, vel a beneficio suspendit. Hinc suspensio ab aliis censuris in eo differt, quod in solo clericos fieri possit, quia ii soli potestatis ecclesiasticæ sunt capaces. Impropiis ergo vocibus utuntur qui de clero aliqua suspensione innodato loquentes dicunt eum esse interdictum.

Suspensio non est essentialiter censura proprie dicta: aliquando infertur ad puniendam culpam præteritam, ut habetur in Decretal. l. 2, tit. 20, cap. 33, vel ad vitandum scandalum, præcavenda sacrilegia, etc., ut eruitur ex cap. 10, tit. 34, l. 5. Hæc promiscue intelliguntur ab auctoribus sub nomine suspensionis, et eosdem communiter habent effectus.

Inter suspensiones, aliae jure communi latæ sunt, et aliae ab ordinariis feruntur per statuta diocesana, vel per sententias speciales, quae dicuntur ab homine.

Præcipuae suspensiones in jure communi existentes.

Aliæ sunt contra episcopos, aliæ contra regulares et aliæ contra clericos, præter illas quæ attingunt conventus et capitula.

Contra episcopos, 1º ordinantes religiosos non professos, S. Pius V, const. *Romanus pontifex*. 2º ordinantes non

subditum, absque licentia ipsius ordinarii; concil. Trid., sess. 23, cap. 8 de Reform.; 3º conferentes ordines simoniace, Extrav. l. 5, t. 1, cap. 2; 4º conferentes tonsuram clericalem infanti, illitterato, aut conjugato, Sexti, l. 1, tit. 9, cap. 4; vel ante etatem præscriptam ordines sacros conferentes, Decret. l. 1, tit. 11, cap. 14; 5º submittentes laicis bona et jura Ecclesiæ absque consensu capituli et sedis Apostolicæ licentia, Sexti, l. 3, tit. 9, cap. 2; 6º alienantes bona Ecclesiæ, Extrav. comm., l. 3, t. 4, c. unico; 7º accedentes ad ecclesias ad quas fuerunt promoti, nondum expeditis litteris apostolicis suæ promotionis, Extravag. l. 1, t. 3, cap. 1.

Contra regulares, 1º recipientes alumnos ad professionem ante annum probationis, Sexti l. 3, tit. 14, cap. 2; 2º non deferentes habitum regula determinatum, Clement. l. 3, tit. 10, cap. 1, § *Si quis*; 3º apostatas sacros ordines in apostasia suscipientes, Decretal. l. 5, tit. 9, cap. 6; 4º ordines sacros ante professionem suscipientes, S. Pius V, const. *Romanus pont.*; 5º introducentes mulieres intra claustra monialium, S. Pius V, const. 20; 6º capitulares recipientes prælatos eisque obedientes absque litteris Pontificiis, Extrav. l. 1, t. 3, cap. 1.

Contra clericos, 1º recipientes ordines sacros ante legitimam ætatem, Decretal. l. 1, tit. 11, cap. 14; 2º recipientes hos ordines extra tempora absque legitima dispensatione, S. Pius V, const. *Cum ex sacrorum*; 3º recipientes ordines non servatis interstitiis sine dispensatione, Decretal. l. 1, tit. 11, cap. 8; 4º recipientes ordines ab alieno episcopo absque proprii episcopi licentia, Decreti part. 1, dist. 71, cap. 1, et concil. Trid. sess. 23, cap. 8, de Reform.; 5º recipientes ordines sacros ab eo qui renuntiavit episcopatu et non sedi sua tantum, Decretal. l. 1, tit. 13, cap. 1; 6º recipientes ordines a proprio episcopo in aliena diocesi, absque licentia episcopi illius loci, quo in casu episcopus ordinans est etiam suspensus, concil. Trid. sess. 6, cap. 5 de Reform.; 7º recipientes ordines a schismaticis, vel ab excommunicato aut suspenso, Decretal. l. 5, tit. 8, cap. 1, et l. 1, t. 13, cap. 2; 8º recipientes